

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG 2017. ÁPRILIS 4-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2017. április 4. 14:00 óra

Jelen vannak: Prof. Dr. Patyi András elnök
Dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes
Dr. Boda Pál
Dr. Sasvári Róbert
Dr. Tóta Áronné

Dr. Bodolai László
Dr. Borbély Andrea
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán László

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök
Kovács Péter NVI elnökhelyettes
Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető
az NVI munkatársai

Dr. Patyi András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökét és elnökhelyettesét. Megállapítja, hogy a Bizottság 10 taggal határozatképes és az ülést megnyitja. Ismerteti a meghívóban szereplő napirendi pontot, majd szavazásra bocsátja annak elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 8. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 10 igen egyhangú szavazattal megállapítja az alábbi napirendet:

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

1. Balogh Béla magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: Az első kérdést a magánszemély szervező a kérdést 2017. március 6-án nyújtotta be. A kérdés:

„EGYETÉRT E ÖN AZZAL, HOGY A MAGYAR ORSZÁGGYŰLÉS TÖRVÉNYBEN MONDJA KI, HOGY A DEVIZAALAPÚ KÖLCSÖNÖKET FELVÉTELKORI ÁRFOLYAMON KELLJEN ELSZÁMOLNI ÉS VISSZAFIZETNI?”

A Nemzeti Választási Iroda a formai feltételeket megvizsgálta és a beadvány formai feltételeknek megfelelt. A Nemzeti Választási Bizottság részére a Kúria hasonló tartalmú kérdésben hozott Knk.IV.38.010/2015/2. számú végzését javasolja az NVI figyelembe venni. E tekintetben elsősorban a kérdés egyértelműségi vizsgálatát és ehhez fűződően a devizaalapú kölcsön gyűjtőfogalom vizsgálatát, illetve a felvételi árfolyamhoz a kölcsönszerződéssel érintett felek jogainak és kötelezettségeinek kérdéssel érintett részeit javasolja megvizsgálni.

Dr. Patyi András NVB elnök: Azt indítványozza, hogy a Bizottság a kérdés hitelesítését tagadja meg. Hasonló ügyben 2015-ben már a Bizottság hozott döntést, 136/2015. számú NVB határozat volt. Az arra vonatkozó felülvizsgálati kérelem nyomán a Kúria a döntést felülvizsgálta és helyben hagyta, így elsősorban azon határozat indokaira, érveire kell támaszkodni. Három dolgot emel ki a határozattervezetből: egyrészt az egyértelműség követelményeinek általános szempontjait. Az egyértelműségi vizsgálat választópolgári és jogalkotói egyértelműségekre osztható. A választópolgári egyértelműségnél nem csak az a fontos, hogy nyelvtanilag értelmezhető legyen a kérdés, hanem az, hogy a választópolgárok jól értsék annak érdekében, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal jogukat gyakorolni. Ha a kérdés pontosan nem értelmezhető, ahogyan a Kúria több döntésében megállapította, akkor a népszavazáshoz való jog tudatos döntés hiányában csak formálisan érvényesülhet. Nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amikor a választópolgár nem tudja, hogy pontosan miről szavaz. Ezeket a követelményeket azért emelte ki, mert mindegyik kérdés vonatkozásában mérvadónak tekinthetőek. A devizaalapú kölcsönszerződés fogalmát több jogszabály

rendezi, három törvény, de a tételes törvényi definíció ellenére a devizaalapú hitel-, kölcsön-, és pénzügyi lízingszerződések bonyolult és nem homogén, nem egyforma szerződéses viszonyokat tükröznek. Amikor ezen szerződések 2004-, 2005-, 2006-ban tömegével elterjedtek Magyarországon, jogszabály nem határozta meg azokat, sem típuskényszer, sem más orientációs vagy felsoroló jellegű fogalom-meghatározás nem volt. A jogszabályi rendelkezésekben megtalálhatóak voltak a jogintézmény egyes jellemzői. E szerint a devizaalapú kölcsönszerződés olyan szerződéses jogviszony, melyben az adós tartozása devizában keletkezik, a kölcsön folyósításra és a törlesztésre forintban kerül sor. A tartozás devizában van megállapítva, az adóst forintban teljesítendő fizetési kötelezettség terheli. A tartozás mértéke függ az adott devizának és a forintnak egymáshoz viszonyított árfolyamától, annak változásaitól, a forint erősödésétől, gyengülésétől. A devizában meghatározott kölcsönszerződés esetén az adósnak a forint gyengülése esetén többet kell fizetni, erősödése esetén kevesebbet. A hitelező helyzetére az árfolyamváltozás nem hat ki, hiszen az adós általi visszafizetéskor ugyanolyan értékű devizához jut, mint amilyen értékűt folyósított. Azt is fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy a devizaalapú kölcsönszerződés megkötésekor a kölcsönbevevő szándéka arra irányult, hogy forintban jusson a kölcsönhöz és tartozását is forintban fizesse vissza, kamatfizetési kötelezettsége ugyanakkor a szerződéskötés idejekor jellemző forintkölcsönöknél irányadó kamatoknál jelentősen alacsonyabb legyen. A devizalapú hitel-, kölcsön- és lízingszerződések lehetnek fogyasztóval vagy fogyasztónak nem minősülő jogalanyokkal kötött szerződések egyaránt. Olyan gyűjtőfogalomról van szó, amelybe eltérő státuszú jogalanyok tartoznak és eltérő státuszú devizalapú jogviszonyok. A kérdés így kiterjedhet lakáscélú jelzáloghitelre, befektetési céllal vásárolt lakásokra, vagy fogyasztási hitelekre, nem jelzálogalapú hitelekre, gépjárműhitelekre, stb. A kérdés ugyanakkor minden megkülönböztetés nélkül egy kalap alá vesz minden devizaalapú kölcsönszerződést, azt a látszatot keltve, mintha a választópolgár szavazatával egy egyszerű kérdésben döntene.

Még két további egyértelműségi kérdést emel ki a tervezetből. A kérdésben indítványozott döntés, csak a döntést követően kötött szerződésekre terjedne ki, vagy a már megkötött szerződésekre is vonatkozna. Ez utóbbi esetben a törvénnyel történő szerződésmódosításnak egy szigorúbb alkotmányjogi megítélés alá eső esetéről beszélhetünk. Másrészt a szerződések több évig, évtizedig fennálló szerződéses jogviszonyok, melyet a feleknek lehetőségük van közös megegyezéssel módosítani. Nem derül ki a kérdésből, hogy az kizárja-e azt, hogy a felek közös megegyezéssel eltérjenek a felvételkori árfolyamon való visszafizetéstől. Végül hangsúlyozandó, hogy a devizáknak nem egy árfolyama szokott lenni, a kérdésből nem derül ki, hogy a Magyar Nemzeti Bank hivatalos, közzétett és megállapított árfolyamáról van szó, vagy a folyósító pénzintézet által rögzített árfolyamról. Mindezek a bizonytalanságok oda vezetnek, hogy a kérdés nem egyértelmű. Ezért a 136/2015. számú megtagadó döntéssel egyezően jelen kérdés hitelesítését is

megtagadni indítványozza. A vitát megnyitja. Tekintettel arra, hogy hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás.

Megállapítja, hogy a Bizottság 10 igen 0 nem szavazattal az „*EGYETÉRT E ÖN AZZAL, HOGY A MAGYAR ORSZÁGGYŰLÉS TÖRVÉNYBEN MONDJA KI, HOGY A DEVIZAALAPÚ KÖLCSÖNÖKET FELVÉTELKORI ÁRFOLYAMON KELLJEN ELSZÁMOLNI ÉS VISSZAFIZETNI?*” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

2. Jávor Benedek magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián főosztályvezető: A magánszemély szervező 2017. március 10-én nyújtotta be a következő kérdést.

„Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés úgy módosítsa a Nemzeti Energiastratégiát, hogy az a megújuló energiaforrások hasznosítását és az energiahatékonyság javítását előnyben részesítse az atomenergia alkalmazásával szemben?”

A kérdés tartalmi vizsgálata lehetséges, tekintettel arra, hogy formailag megfelelő volt. A tartalmi vizsgálat során elsősorban a népszavazási egyértelműség vizsgálata ajánlott. Tartalmaz-e több olyan kérdést a népszavazásra javasolt kérdés, amelyek külön értelmesen megválaszolhatóak, illetve hogy a jogalkotó számára egyértelmű kötelezettséget fogalmaz-e meg, továbbá fennáll-e a választópolgári egyértelműség a kérdésben használt kifejezések tekintetében, különös tekintettel az előnyben részesítés kifejezésre, illetve a választópolgárok számára egyértelmű-e, hogy konkrétan milyen következményei lesznek a kérdésben tartott eredményes népszavazásnak.

Dr. Patyi András NVB elnök: Indítványozza, hogy a Bizottság a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését tagadja meg. A népszavazási kérdés egyértelműségével összefüggő, az előző döntés során ismertetett, általános követelményeket nem ismétli meg. A kérdés egyértelműségének egyik alapvető feltétele, hogy a jogalkotó, amelyet a meghozott döntés három évig köt, pontosan tudja, hogy mit kell tennie. Az egyértelműség követelményének a hétköznapi jelentéstől eltérő, annál lényegesen jelentősebb szerepe van a népszavazási ügyekben. A konkrét jogalkotási döntés szintjére kell elérni az egyértelműség szempontjából a kérdésnek. Négy dolgot emel ki: A kérdésben szerepel egy „előnyben részesít” kifejezés, érdemes megvizsgálni, hogy mivel függ össze, mire vonatkozik. A Nemzeti Energiastratégia az Országgyűlés által kiadott határozat, 77/2011. évi (X. 14.) OGY határozat, mely 2030-ig szól, 2050-ig terjedő kitekintéssel. Mint stratégia alapvetően egy tervdokumentum, egy

koncepció, fejlesztési, stratégiai célkitűzéseket, irányvonalakat, célokat és azok megvalósításához igénybe vehető eszközöket jelöl meg, az alternatívák egymáshoz való viszonyát, ezek módozatait rögzíti. Ennek a Stratégiának a módosítását, egy új elemmel való kiegészítését indítványozza a kérdés. A Stratégia nem priorizál az egyes energiatermelési módok között, három kiemelt célt fogalmaz meg, úgy mint az ellátásbiztonság, a versenyképesség növelése és a fenntarthatóság, továbbá az eszközök között prioritásként kezeli az energiahatékonyságot. Ehhez képest javasolja a kérdés, hogy a megújuló energiaforrások hasznosítása előnyben részesítésre kerüljön. Megjegyzi továbbá, hogy az energiahatékonyságot priorizálja a Stratégia, megtévesztő, hogy a kérdésben másodlagos fordulatként az energiahatékonyság javításának az előnyben részesítése szerepel. Nem lehet pontosan meghatározni, hogy ez mit jelent a jelenlegi prioritásként kezeléshez képest, új vagy a jelenlegi prioritást fenntartó előnyben részesítésről van szó. Továbbá végig kell gondolni, hogy a kérdésből egyértelműen következik-e, hogy a választópolgár és a jogalkotó számára mit jelent az előnyben részesítés. Minek a során kell előnyben részesíteni: a műszaki létesítmények létrehozásakor, a meglévő energetikai infrastruktúra megújításakor, a szabályozási környezetben, adókedvezményekben, kormányzati támogatásban, árszabályozásban, a piaci szereplők piacra jutásában, beruházások ösztönzésében, az engedélyezi szabályozásnak a kérdésében. Az előnyben részesítése meghatározott energiatermelési módoknak, melyeket jelenleg nem priorizál az Energiastratégia, egy olyan széleskörű beavatkozást jelent, melyet pusztán ebből a kérdésből nem lehet egyértelműen meghatározni, illetve nagyon sokféleképpen lehet meghatározni. A sokféleképpen való meghatározás oda vezet, hogy az Országgyűlés nem tudja pontosan, hogy minek a megváltoztatására köteles. A negyedik problémakör azon jogforrási hierarchia értelmezésével függ össze, hogy a Nemzeti Energiastratégiát az Országgyűlés határozattal fogadta el, nem törvényben. Ez nem általánosan kötelező magatartási szabály, általánosan kötelező magatartási szabályt csak jogszabályban lehet meghatározni. Jogszabály, amelyet az Országgyűlés megalkothat törvény, sarkalatos törvény, illetve az Alaptörvény. Az országgyűlési határozat, mint normatív határozat közjogi szervezetszabályozó eszköz, ennek a funkciója, hogy az Országgyűlés szervezetére, működésére, tevékenységére és cselekvési programjára vonatkozóan állapítson meg rendelkezéseket, nem általánosan kötelező magatartási szabály. A normatív határozatban rögzített Energiastratégiának nincs és jogforrási jellegét tekintve nem is lehet mindenkivel szemben fennálló, feltétel nélküli érvényesülést megkövetelő kötelező ereje. A népszavazáson hozott döntés az Országgyűlésre nézve három évig kötelező. E tekintetben megjegyzendő, hogy a választópolgár nem biztos, hogy annak tudatában voksol, hogy egy normatív határozatnak, egy nem kötelező érvényű dokumentumnak a megváltoztatásáról dönt, ami az Országgyűlést törvényalkotás szempontjából nem korlátozza. Az Országgyűlés alkothat eltérő tartalmú törvényt, mivel egy

tervdokumentum meghatározott tartalmú módosítására irányul a kérdés. A tervezet ismertetését követően a vitát megnyitja.

Dr. Lovas András NVB tag: A határozat rendelkező részével egyetért, úgy gondolja, hogy a tervezet 30. pontjától terjedő rész képezhetné az elutasítás indokát. Ez a rész arról szól, hogy az energiahatékonyság javítása összetett kérdés, amely külön is megválaszolásra kerülhet. A többi indokolási részt nem tartja helytállóknak, mert az Országgyűlés egy eredményes népszavazás esetén eleget tud tenni a népszavazási kérdésben leírtaknak. Álláspontja szerint mind a jogalkotói, mind a választópolgári egyértelműség fennáll. A Nemzeti Energiastratégia 6.2. pontja a villamos energia kapcsán tesz prioritizálást, az Atom-Szén-Zöld Forгатókönyv, amely célként ki van tűzve és nevesítve van az Energiastratégiaiban. Álláspontja szerint ezen rész módosításával a jogalkotó eleget tudna tenni a kérdésnek.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Egyetért a határozattervezettel, indokaival, illetve azzal amit Elnök Úr szóban kiemelt. A Lovas András által felvetettek kapcsán kívánja megjegyezni, hogy Nsztv. 9. §-a, ahogy a tervezetben is szerepel, kimondja, hogy Országgyűlésnek az a fő kérdés, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség. Azt kell megnézni, hogy mit értünk jogalkotási kötelezettség alatt. Ahogyan Elnök Úr is kifejtette, általánosan kötelező magatartási szabályok megalkotását és az Alaptörvényben benne is van, hogy mit tekintünk jogszabálynak. A közjogi szervezetszabályozó eszköz, mint az országgyűlési határozat nem jogszabály, már ezért sem irányulhat a népszavazási kérdés az Energiastratégia módosítására, mert ez célokat, terveket, stb. határoz meg. Hozzászólása további részében köszönetét fejezte ki a Bizottság Elnöke és az Iroda döntés-előkészítő tevékenységével kapcsolatban.

Dr. Patyi András NVB elnök: Megköszönte a hozzászólást. Tekintettel arra, hogy további hozzászólás nincs, a vitát lezárja, a tervezetet az eredeti szöveggel bocsátja szavazásra.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen 1 nem szavazattal az *„Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés úgy módosítsa a Nemzeti Energiastratégiát, hogy az a megújuló energiaforrások hasznosítását és az energiahatékonyság javítását előnyben részesítse az atomenergia alkalmazásával szemben?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

Dr. Patyi András NVB Elnök: A határozat ellen 15 napon belül bírósági felülvizsgálati kérelem nyújtható be a Kúriának címezve a Nemzeti Választási

Bizottságnál. A döntés nem jogerős. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes, de illetékfeljegyzési jog illeti meg a beadványozót.

3. Dr. Szél Bernadett magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A magánszemély szervező 2017. március 10-én nyújtotta be a kérdést.

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés olyan új energiastratégiát fogadjon el, amely minden más energiatermelési megoldáshoz képest elsőbbséget ad a megújuló energiának?”

A formailag megfelelő kérdés hasonlít a 2. napirendben szereplő kérdéshez. Az Iroda javasolja megvizsgálni a választópolgári és a jogalkotói egyértelműséget a megújuló energiának való elsőbbségadás kérdésében, illetve az alaki jogforrás tekintetében.

Dr. Patyi András NVB Elnök: Indítványozza, hogy az NVB a kérdés hitelesítését tagadja meg. A népszavazási kérdések tekintetében folyamatosan szigorodó követelményként érvényesül mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményrendszere. Ez utóbbinál hangsúlyozandó, hogy az Országgyűlés számára a konkrét döntés szintjét elérő pontossággal kell a kérdést megfogalmazni, hogy az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra kötelel. A javasolt kérdés arra irányul, hogy az Országgyűlés olyan új Energiastratégiát fogadjon el, amely megújuló energiaforrásokból való energiatermelés elsőbbségét írja elő. A Stratégia tartalmi, illetve jogforrási mibenléte az előző napirendi pontban szereplő határozattervezet ismertetése során részletesen kiemelésre került. Nem lehet másként értelmezni a kérdést, mint hogy a jelenleg érvényes 77/2011. évi, október 14-én kiadott Országgyűlési határozattal megalkotott Nemzeti Energiastratégia helyett egy olyan új dokumentumot kíván indukálni a kérdés, amelyben minden más energiatermelési megoldáshoz képest elsőbbséget ad a megújuló energiának. „Előnyben részesíti” volt az előző napirendi pontban szereplő kérdésben, ebben a kérdésben „elsőbbséget ad” a kulcskifejezés. Megítélése szerint mivel a jelenlegi Energiastratégia nem priorizál az egyes energiatermelési módok között, egy olyan új dokumentum elfogadására lenne szükség, amely alapjaiban alakítja át az energiaforrások és az energiatermelési módok egymáshoz viszonyított rendszerét. Az „elsőbbséget ad” kifejezés ugyanazokat a kérdéseket veti fel, mint az „előnyben részesít”, nem derül ki belőle, hogy szabályozási, költségvetési elsőbbségről, a szabályozáson belül adókedvezmények, piacra jutás, elosztási, árképzési, árszabályozási vagy engedélyezési kérdéstről van szó. Kiemeli, hogy az Energiastratégia országgyűlési határozatban szerepel. Az Országgyűlés a jogalkotási

feladatait törvénnyel tudja végrehajtani. A népszavazáson hozott döntés arra kötelezné az Országgyűlést, hogy egy normatív határozatot újítson meg vagy adjon ki helyette egy másikat, de hogy ez milyen viszonyban lenne az Országgyűlés törvényalkotó tevékenységével, valóban kötelezné bizonyos törvénye megváltoztatására vagy meg nem változtatására 3 évig, ez bizonytalan. Ez a bizonytalanság a kérdés egyértelműségét érinti. Mindezek alapján a kérdés nem hitelesíthető.

Dr. Lovas András NVB tag: A Nemzeti Energiastratégia 6.2. pontjában ad prioritizálást. Ebben benne van, hogy mit preferál az Energiastratégia. Ennek a megváltoztatását kéri a kérdés. Nem lát megtagadási okot, így a felvetést javasolja megfontolni.

Dr. Patyi András NVB Elnök: Az Energiastratégia 6.2. pontja a villamosenergia-termelésről szól, ami a kérdésben nem szerepel. Nem derül ki a kérdésből, hogy a benyújtó a villamosenergia-termelésére utal-e vagy sem. A határozattervezet kezeli ezt a kérdést, rávilágítva, hogy az Energiastratégia valóban a villamosenergia-termelési módok között sorolja fel azt a három forrást, amelyre az NVB tag utalt. A kérdés egyértelműsége kapcsán indokolt vizsgálni azt is, hogy a kérdésben rögzített „energiatermelés” mire vonatkozik. Felolvassa a határozattervezet vonatkozó részét. Jelenleg a villamosenergia-termelésben a nukleáris alapú energiatermelés, a hőenergia-termelés és a közlekedés esetében a fosszilis alapú energiatermelés a meghatározó. A kérdésből viszont nem derül ki, hogy csak meghatározott területen pl. villamosenergia-termelésben kell a megújuló energiaforrások részesedését növelni, elsőbbségét biztosítani a jelenlegi meghatározó energiatermelési móddal szemben, vagy mindennemű, tehát villamos energia, a hőenergia és a közlekedésben használt energia termelésében is. Vagyis a kérdés alapján, ha hitelesítésre kerülne és az eljárás végén kellő számú választópolgár igennel szavazna, akkor ez azt jelentené, hogy a közlekedési energiatermelésben is elsőbbséget kell adni a megújuló energiának, be lehetne-e ez alapján tiltani az összes, benzin, cseppfolyós, gáz és dízel üzemű autót, mert azok fosszilis energiával működnek. Vagy a kérdés alapján valamennyi hőenergiát termelő, távfűtő művekben át kell állni megújuló energiára vagy nem kell átállni csak lehetőség szerint előnyben kell részesíteni. Mit jelent az előnyben részesítés, az elsőbbségadás e tekintetben, milyen szintű országgyűlési jogalkotásról van szó? Hány éven belül kell olyan döntést hozni, hogy csak a megújuló energiával működő közlekedési eszközök használhatók, beleértve a vasutakat, a közutakat, a légi és vízi közlekedést. A kérdés alapján ezekre a részletekre nincs válasz, a kérdés legalább harminc, negyven további kérdést vet fel. Ilyen népszavazási kérdés nem hitelesíthető, csak olyan, amiből egyértelműen meg lehet állapítani, hogy a jogalkotónak mi a dolga. Javasolja az eredeti tervezet elfogadását.

Dr. Litresits András NVB tag: Egyetért a határozattervezettel. Az Energiastratégia országgyűlési határozat, mely nem azonos egy törvénnyel. Kiemeli, hogy az Országgyűlés jogi kötőereje három éves időintervallumot ölel fel. Ebben a formában nem tartja jól megfogalmazottnak a kérdést.

Dr. Lovas András NVB tag: Álláspontja szerint az Országgyűlés szempontjából egyértelmű lenne a feladat. Úgy látja, hogy az Energiastratégia megalkotásával kapcsolatban nincs bizonytalanság.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen 2 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés olyan új energiastratégiát fogadjon el, amely minden más energiatermelési megoldáshoz képest elsőbbséget ad a megújuló energiának?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

Dr. Patyi András NVB Elnök: A döntés nem jogerős. A határozat ellen 15 napon belül bírósági felülvizsgálati kérelem nyújtható be a Kúriának címezve a Nemzeti Választási Bizottságnál.

4. Dr. Szél Bernadett magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A magánszemély szervező 2017. március 10-én nyújtotta be a kérdést.

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a magyar kormány éljen a Magyarország Kormánya és az Oroszországi Föderáció közötti nukleáris energia békés célú felhasználása terén folytatandó együttműködésről szóló szerződésben foglalt jogszerű felmondás lehetőségével?”

A beadvány formailag megfelelő volt. Két szempontot javasolt a Bizottságnak megfontolni, az egyik, hogy megfelel-e a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (2) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint népszavazás tárgya csak az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés lehet, illetve azt, hogy van-e olyan hatályos nemzetközi kötelezettség, amelyet a kérdés érint.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a kérdés hitelesítését az NVB tagadja meg. Kiemeli, hogy az Alaptörvényből, Nsztv.-ből és a korábban hozott NVB döntésekből, melyeket a Kúria helybenhagyott, megállapítható, hogy ez a kérdés

tiltott tárgykörbe tartozik és szövegében sem az Országgyűlés döntését indítványozza. Ennek a kérdésnek a benyújtása messze van a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás alapvető követelményeitől, amelyet az Nsztv. 1. §-a alapján mint választási eljárási alapelvet a népszavazási eljárásokban is alkalmazni kell. Országgyűlési képviselőtől elvárható az Alaptörvény és egyéb jogszabályok ismerete, ahogy ez minden állampolgártól elvárható. Az Alaptörvény úgy szól, hogy országos népszavazást, mely a közvetlen hatalomgyakorlás kizárólagos formája, az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésben lehet tartani, illetve kezdeményezni. Kiemeli, hogy a kérdés szövege sem az Országgyűlés döntésének népszavazás útján történő meghatározásáról szól. A kérdés a Kormány feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalát szeretné kikényszeríteni. A Kormány hatásköre nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe. A Kúria Knk.37.807/2012/2. számú döntésében hangsúlyozta, hogy a népszavazás Alaptörvényben szabályozott funkciójával lenne ellentétes, ha nemcsak a képviseleti hatalomgyakorlás, hanem a végrehajtó hatalommal szemben is érvényesülne annak komplementer, kiegészítő jellege. A Kúria hivatkozott döntésében úgy ítélte meg, hogy egy ilyen kitágított értelmezés a közvetlen hatalomgyakorlást az Alaptörvény B) cikk (4) bekezdésben foglalt kivételesség elvével ellentétesen tágítaná. Más oldalról maga a kérdés rögzíti, hogy egy nemzetközi egyezmény felmondásáról van szó. Az Alkotmánybíróság és a Kúria számos döntése értelmében létező nemzetközi szerződésből való kilépés, a szerződés felmondása, megszüntetése a nemzetközi szerződésből fakadó kötelezettségekről is szól. Nem lehet olyan kérdésben népszavazást tartani, amely hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségre, illetve az e kötelezettséget is tartalmazó törvények tartalmára vonatkozna. Mindezek alapján kéri a tervezet elfogadását.

Dr. Litresits András NVB tag: Hiányolja, hogy nincs beidézve a tervezetbe a 2014. évi II. törvény 18. cikk 3. pontja, amely jogot rögzít. Az Alaptörvény a nemzetközi szerződésekből eredő kötelezettségeket nevesíti tiltott tárgykörként. Ha a jogokat is annak tekintené, akkor csak az lenne benne, hogy nemzetközi szerződések. A 2014. évi II. törvényt az Országgyűlés fogadta el, hirdette ki. Az Országgyűlés, mint jogalkotó a Kormány felett áll, hiszen azért a FIDESZ és a KDNP a Kormány, mert nekik van többségük az Országgyűlésben. Álláspontja szerint ettől még az Országgyűlés hozhat olyan törvényt, ami a Kormányra kötelező lenne. A Kúria egy döntését említi, hogy nem állítható az generális jelleggel, hogy a Kormányra kötelező döntést az Országgyűlés ne hozhatna.

Dr. Patyi András NVB elnök: Az NVB tag által említett cikkely az indokolási rész 13. pontjában szerepel, az Egyezmény 18. cikk 3. és 4. pontját ismerteti, továbbá részletesen ismerteti, hogy egy nemzetközi egyezményből való kilépés miért szól a nemzetközi egyezményben írt összes kötelezettségről.

Dr. Bodolai László NVB tag: A jóhiszemű joggyakorlásra vonatkozó kitéltet utasítja vissza. A beadványozó dr. Szél Bernadett parlamenti képviselő nem jogász. Továbbá mindenkinek joga van ahhoz, hogy népszavazási kezdeményezéssel éljen, esetleg eltérő jogértelmezést vegyen alapul és így adjon be egy beadványt. Álláspontja szerint semmilyen rosszindulatú célzata nem volt a beadványnak, ezért a korábbi gyakorlathoz hasonlóan mellőzni kéri a személyeskedő kitételeket.

Dr. Patyi András NVB elnök: A tervezetben nincs utalás a rendeltetésszerű joggyakorlásra, azt csak kivételes esetben alkalmazza a Bizottság részletes indokolással alátámasztva. A Bizottság elnökeként és tagjaként véleményét mondta el. A felmondás valóban egy jog, jognyilatkozat, amely egyoldalúan a szerződés megszűnéséhez vezet, ezért az erről való szavazás a szerződés egészéről az abban foglalt valamennyi jogról és kötelezettségről való döntés. Ezt az Alkotmánybíróság 2005-ös döntésében mondta ki, amelyet azóta a legfőbb bírói fórumok, így a Kúria is követ. Idézi a Kúria Knk.IV.37.178/2014/3. számú végzését.

Dr. Litresits András NVB tag: Elnézést kér a III. [13] bekezdésében látja, kéri, hogy ezt lehetőség szerint idézőjellel jelezzék, ha idézet. Jelzi ugyanakkor, hogy ez alapján a logika alapján egyáltalán nem lehetne nemzetközi szerződésről népszavazást tartani. A felmondás értelemszerűen érinti az egész szerződést, ugyanakkor ez egy jog és Alaptörvény egyértelműen a nemzetközi szerződésből eredő kötelezettséget említi, ebből az következik, hogy jog lehet népszavazás tárgya.

Dr. Patyi András NVB elnök: Következő hozzászólásra megadta a szót dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes asszonynak.

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: A kérdés álláspontja szerint egyszerűen eldönthető, a népszavazással kikényszerített jogalkotás az Országgyűlést kötelezi, nem a Kormányt. Ez a kérdés kifejezetten a Kormányt kötelezi, a tagtársa által idézett felmondási jog kifejezetten a nemzetközi szerződés tartalma volt.

Dr. Patyi András NVB elnök: Kiemeli, hogy két évvel ezelőtt hasonló kérdésben (hogyan szavazzon a Kormány az Európai Tanács ülésén) már vizsgálta a Bizottság azt, hogy a kérdés az Országgyűlést vagy a Kormányt kötelezi és akkor is azt az álláspontot foglalta el a Bizottság, hogy a kérdés tartalmilag a Kormányt kötelezte, amelynek döntését nem veheti át a kivételes hatalomgyakorlás, és a döntést a Kúria is megerősítette.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen 2 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a magyar kormány éljen a Magyarország Kormánya és az Oroszországi Föderáció közötti nukleáris energia békés célú felhasználása terén folytatandó együttműködésről szóló szerződésben foglalt jogszerű felmondás lehetőségével?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

5. Ungár Péter Károly magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A magánszemély szervező 2017. március 10-én nyújtotta be a kérdést.

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényben rögzítse, hogy a megújuló energia lakossági használata minden más energiaforrást megelőzzön?”

A formai vizsgálat szerint a beadvány megfelelő, a tartalmi vizsgálat során az egyértelműségi követelményeket kéri vizsgálni a Bizottságtól, ezen belül a megújuló energia lakossági használata kifejezés jogalkotói és választópolgári egyértelműségét.

Dr. Patyi András NVB elnök: Kéri a hitelesítés megtagadását, az egyértelműség kérdését kívánja a középpontba állítani. A kérdés a különböző megújuló energiák használatának előnyben részesítését irányozza elő. A kérdés választópolgári támogatása a magyar energetikai infrastruktúra jelentős átalakítását vonná maga után. Ez nem csak műszaki, hanem gazdasági ismereteket is igénylő kérdés. Továbbá a kérdés alapján közvetlenül meg nem határozható összefüggések merülnek fel (konkrét energiatermelési módszerek kiválasztása, priorizálása, energetikai korszerűsítések, stb.). A kérdés nem tesz különbséget a villamos energia és más energia között a lakossági használat során, ugyanakkor a lakosság pl. a közlekedésben más energiatípust használ főleg. Felvetődik, hogy szükség lenne-e például valamennyi benzin-, dízel-üzemű járművek használatának azonnali korlátozására. A megújuló energia lakossági használata nem egzakt fogalom, hiszen a lakosság nem közvetlenül a megújuló energiát használja, hanem az azzal előállított villamos áramot. Így kérdés, hogy a megújuló energiából származó villamos áramot vagy a megújuló energia közvetlen használatát kellene előnyben részesíteni minden más energiaforráshoz képest. Az egyértelműség hiánya miatt javasolja a kérdés hitelesítését megtagadni.

Dr. Bodolai László NVB tag: Jelzi, hogy a Beadványozó jelen van és javasolja meghallgatását.

Dr. Patyi András NVB elnök: A népszavazási kérdésnél jogvitára, tényállás felderítésére nincs szükség, írásban előterjesztette javaslatát, ezért nem indítványozza a Bizottság számára a Beadványozó meghallgatását.

Dr. Litresits András NVB tag: Nem tartja szerencsének a gyakorlatot, tudja, hogy az Elnöknek kell javasolni az ügyrend szerint, ugyanakkor mindössze két percet venne igénybe a Bizottság idejéből. A kérdésre rátérve a kérdés szerinte egyértelmű és egyértelmű az is, hogy törvényalkotást ír elő, ezért megoldja a Stratégiával kapcsolatos előbbi problémákat.

Dr. Patyi András NVB elnök: Jelzi ügyrendi kérdésekkel kapcsolatban az elnök jogosultságát és kéri az ügyrendi döntések minősítésének kerülését.

Dr. Lovas András NVB tag: Egyetért a határozattervezettel, a jogalkotói egyértelműség nem áll fenn, a megfogalmazás nem egzak.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen 2 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényben rögzítse, hogy a megújuló energia lakossági használata minden más energiaforrást megelőzzön?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

6. Ungár Péter Károly magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A magánszemély szervező 2017. március 10-én nyújtotta be a formailag megfelelő kérdést.

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a következő 50 évben atom-energetikai beruházás valósuljon meg Magyarországon?”

Hitelesítés szempontjából javasolja figyelembe venni az 50 évre szóló kötelezést értékelni az egyértelműség szempontjából, illetve megvizsgálni esetlegesen nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségvállalás érintettségét.

Dr. Patyi András NVB elnök: Indítványozza, hogy a kérdés hitelesítését a Bizottság tagadja meg. Jelen esetben tiltott tárgykör érintett, hiszen hatályos nemzetközi szerződést érint, a 2014. évi II. törvénnyel beiktatott, nukleáris energia békés célú felhasználásával kapcsolatos nemzetközi szerződést. Ez több atomenergetikai beruházásról rendelkezik (blokkok fejlesztése, új blokk építése). A népszavazás arra irányul, hogy a nemzetközi egyezményben foglalt kötelezettségek

ne valósulhassanak meg. Továbbá az előző ülésen is tárgyalta kérdésekhez hasonlóan hosszú távra, jelen esetben 50 évre ír elő kötelezettséget. Ezt az egyértelműség körében kell figyelembe venni. A népszavazás kivételes hatalomgyakorlás, meghatározott ideig, 3 évig előzheti meg a közvetett hatalomgyakorlás útján hozott döntést. Jelen esetben ez a kötelezettség 50 évre terjedne ki a kérdés alapján. Mivel a törvény alapján a kérdés csak 3 évre kötelezi az Országgyűlést, azt a hamis látszatot kelti, hogy a népszavazás 50 évig kötné az Országgyűlést. A tiltott tárgykör és az egyértelműség hiánya miatt javasolja megtagadni a kérdés hitelesítését.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen 1 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a következő 50 évben atom-energetikai beruházás valósuljon meg Magyarországon?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

Dr. Patyi András NVB elnök: További napirendi pont nincs, az ülést bezárja.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke